

Desenvolupament Local i Territorial

Codi: 104264

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OT	4	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Maria Antonia Casellas Puigdemasa

Correu electrònic: Antonia.Casellas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Esteve Dot Jutgla

Prerequisits

No hi ha cap requisit específic per cursar aquesta assignatura.

Objectius

Aquest curs ofereix una aproximació crítica al desenvolupament local i territorial des de la realitat que imposa per al territori i la seva població tres reptes actuals: 1) la crisi climàtica i mediambiental, 2) les creixents desigualtats en la distribució de la riquesa; i 3) la quarta revolució vinculada al rol de les noves tecnologies i la intel·ligència artificial.

El curs té tres objectius principals: 1) examinar críticament el concepte de desenvolupament en general i desenvolupament local/regional des de diferents teories i pràctiques, 2) comprendre la dinàmica de l'economia local dins dels condicionants imposats pels canvis econòmics, mediambientals i energètics, 3) explorar nous models econòmics recents que plantegen el desenvolupament local des d'un posicionament ètic i eco-centrat. Les classes combinaran format teòric, pràctic i de discussió.

Competències

- Elaborar propostes d'acció i intervenció en el territori que abordin problemes sociodemogràfics i ambientals.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Enumerar les diferents teories de desenvolupament local.
2. Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional.
3. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
4. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Continguts

- 1) Els reptes actuals del desenvolupament local: crisi mediambiental, social i econòmica.
- 2) El concepte de desenvolupament local. Orígens, evolució i nova formulació.
- 3) La economia comunitària (Community Economies) en l'era de l'Antropocè. Casos d'estudi i experiències.
- 4) Les polítiques i línies estratègies de desenvolupament urbà de les darreres dècades.
- 5) El desenvolupament local lligat al turisme: experiències, oportunitats i deficiències.
- 6) El desenvolupament local lligat a la economia del coneixement i la ciutat intel·ligent: experiències, oportunitats i deficiències.
- 7) El desenvolupament local i el canvi climàtic. Què ens aporta el cas del Delta del Llobregat.
- 8) El rol del sector públic en el desenvolupament local.
- 9) Ampliant el concepte del que és el desenvolupament local i la seva escala: la regió metropolitana de Barcelona i el Pla Estratègic Barcelona 2030.
- 10) La economia fonamentada (Foundational Economy): què és i què ens aporta per el desenvolupament local.
- 11) La crítica de la geografia econòmica feminista al desenvolupament local en perspectiva històrica.

Metodologia

Les classes teòriques sobre conceptes i elements teòriques es complementaran amb el treball sobre projectes reals de recerca, la qual cosa permetrà els estudiants reflexionar sobre els problemes i les dificultats que planteja el desenvolupament local.

Els estudiants hauran de construir de forma paral·lela a les sessions de docència un projecte de recerca original com a part del procés de formació en aquesta assignatura. Serà obligatòria la lectura d'una sèrie de textos bàsics sobre teories en desenvolupament local i experiències pràctiques.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

Detall programa de treball a partir de l'economia comunitària amb la participació activa dels alumnes:

Fase: Reflexió Epistemològica

Acció: Co-producció/adaptació de conceptes vinculats a l'escola de pensament de Community Economies.

Fase: Reflexió Metodològica

Acció: Co-producció/adaptació d'indicadors/variables (exemple: treball, empresa, etc.) de l'escola de pensament de Community Economies.

Fase: Aprenentatge Mètode

Acció: Co-producció d'imatges i desenvolupament d'arguments a partir d'interrogar produccions visuals diverses en relació a textos i pràctiques econòmiques.

Fase: Discussió i Disseny Fitxes

Acció: Elaboració del disseny de les fitxes a partir de la col·laboració i co-producció dels punts 1, 2 i 3.

Fase: Compartir propostes

Acció: Discussió amb estudiants online altres països/disciplines i reformulació disseny fitxes.

Fase: Ètica de la recerca i identificació casos d'estudi

Acció: Introducció ètica de la recerca, i identificació casos d'estudi i justificació.

Fase: Treball de camp

Acció: Realització treball de camp

Fase: Reflexió i Discussió

Acció: Discussió a classe material fitxes, finalització treball de camp i inici redacció.

Fase: Elaboració Material Acadèmic i Formatiu

Acció: Elaboració dossier

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	28	1,12	1, 2, 3, 4
Pràctiques	8	0,32	2, 3, 4
Sortidas	8	0,32	2, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	1, 2, 3, 4
Tipus: Autònomes			
Estudi	11,5	0,46	1, 2, 3, 4
Lectures	20	0,8	1, 2, 3, 4
Projecte	50	2	1, 2, 3, 4

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de:

- Examen final (40% nota)
- Elaboració material i participació activa (20%)
- Elaboració projecte de recerca (40%)

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Aquesta assignatura es planteja seguir un mètode d'avaluació continua. Hi haurà examen de recuperació per aquells estudiants que no tinguin aprovat el curs i hagin seguit les activitats del curs amb regularitat.

Només aquells alumnes que s'hagin presentat al examen, hagin presentat el treball de curs i no hagin aprovat tindran dret a recuperació

Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta aquesta assignatura es consignarà com a no avaluable.

Plagi

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura.

Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració material i participació activa a classe	20%	10	0,4	1, 2, 3, 4
Examen	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4
Presentacions Projecte Grup	40%	3	0,12	1, 2, 3, 4

Bibliografia

ALBURQUERQUE, Francisco (2013) "Economía del Desarrollo y Desarrollo Territorial"
<http://www.delalburquerque.es/images/subidas/E%20Desarrollo%20y%20Desarrollo%20Territorial%203.0.pdf>

BLAKELY Eduard J. and BRADSHAW, Ted K. (2003) Planning Local Economic Development. London: Sage Publications.

CASELLAS, Antònia (2018) "Nous Reptes, Reflexions i Propostes per un Desenvolupament Local Sostenible" Col.lecció Eines. Elements d'Innovació i Estratègia. Diputació de Barcelona. 21p.
<https://www1.diba.cat/libreria/pdf/60118.pdf>

CASELLAS, Antònia (2014) "Desenvolupament local i territori. Del creixement indiscriminat a la viabilitat social i econòmica" Diputació de Barcelona. Area de Desenvolupament Econòmic Ocupació.
<http://www1.diba.cat/liblioteca/pdf/54052.pdf>

CASELLAS, Antònia; POLI, Corrado (2013) "Planificación urbana e innovación: De la tecnología y la práctica profesional a la innovación social y política" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 59 (3), 435-454.

CASELLAS, Antònia (2011) "La crisis, la geografía económica y Julie Graham: alternativas de desarrollo local a partir de la crítica feminista" *Anales de Geografía de la Universidad Complutense*, 31 (2), 31-46.

CASELLAS, Antònia (2010) "La geografía crítica y el discurso de la sostenibilidad: Perspectivas y Acciones" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 56/3, 2010, p. 575-583.

ESTELA, Oriol (2015) "Políticas públicas para economías locales resilientes" *Rivista Internazionale di Cultura Urbanistica*, p. 81-94.

ESTELA, Oriol (2020) *Repensar las agencias de desarrollo económico local en la crisis de la covid-19*. Asamblea general de Redel.

GIBSON-GRAHAM Julie Katherine, CAMERON, Jenny and HEALY, Stephan (2017) *Retomenos la economía. Una guía ética para transformar nuestras comunidades*. Bogotá: Editorial Pontificia Universidad Javeriana

GIBSON-GRAHAM Julie Katherine and ROELVINK, Gerda (2010) "An Economic Ethics for the Anthropocene". *Antipode*, 41(s1), p. 320-346.

FELBER, Christian (2012) "La economía del bien común" Barcelona: Deusto.

HARVEY, David (2008) "El Derecho a la Ciudad". *New Left Review*, 53, p. 23-39.

LATOUR, Bruno (2020) "What protective measures can you think of so we don't go back to the pre-crisis production model?" AOC on 29th March 2020:
<https://aoc.media/opinion/2020/03/29/imaginer-les-gestes-barrieres-contre-le-retour-a-la-production-davant-crise/>

MÉNDEZ, Ricardo (2013) "Estrategias de innovación para el desarrollo y la resiliencia de ciudades medias". *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 59 (3), 481-499.

POLI, Corrado (2010) "Sustainable Development: from Fallacy to Fraud", *Human Geography. A new Radical Journal*, Vol. 3 ,2, p. 63-82.

REVISTA IDEES (2021) *Youth Act! Envers un nou pacte intergeneracional*

<https://revistaidees.cat/monografics/youth-act-envers-un-nou-pacte-intergeneracional/>

Videos:

David Harvey and the City. An Antipode Foundation film directed by Brett
<https://antipodeonline.org/david-harvey-and-the-city/>

Silvia Rivera Cusicanqui. *Historias debidas VIII: Silvia Rivera Cusicanqui (capítulo completo)* - Canal Encuentro. <https://www.youtube.com/watch?v=1q6HfhZUGhc> Story

Introducing Community Economies <https://www.youtube.com/watch?v=zAR1JOo5IFo>

How to Build a Place-Based Economy Where You Live | Eric Kornacki |
<https://www.youtube.com/watch?v=31PyAgy6NI0>

Thinking with Community Economies, Prof. Katherine Gibson
<https://www.youtube.com/watch?v=q-dQcQYBwHU>

Programari

Cap